

Mitä ovat sosiaaliset innovaatiot?

Tuula Jäppinen, THL

5.5.2023

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaalisen
innovaation
määritelmiä

**SOILA –hanke 2023:
Sosiaaliset innovaatiot ovat uusia,
toimivia ideoita, joiden avulla löydetään
ratkaisuja yhteiskunnan tarpeisiin ja
ongelmiin.**

**Niillä on yhteiskunnallista hyvää
tuottava vaikutus, ja niiden tekeminen
luo uusia vuorovaikutussuhteita.**

**Euroopan unionin
rahoittama**

Sosiaalisen
innovaation eri
määritelmiä

**Sitra 2004:
Säädösjärjestelmien, politiikan,
toimintamallien ja organisatoristen
rakenteiden uudistus. Täydentää
teknologisia ja kaupallisia innovaatioita.**

**Parantaa yhteiskunnan taloudellista ja
sosiaalista toiminta- ja suorituskykyä
julkisella ja yksityisellä sektorilla.**

Lähde: Sitra (2004) Sosiaaliset innovaatiot ja yhteiskunnan uudistumiskyky

Sosiaalisen
innovaation eri
määritelmiä

Itla 2022:
**Uusi toimintatapa, käytänne,
toimintamalli, arvo, asenne, verkosto tai
vuorovaikutuskulttuuri, joka uudistaa
kokonaan tai osittain ammattilaisten
toimintaa palvelujen käyttäjien kanssa.
Edellyttää uutta osaamista.**

**Tavoitteena ajattelu- tai toiminta-
tapojen systeminen uudistaminen.**

Lähde: Ristikari, T. (18.4.2023) Mitä ovat sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa

Sosiaalisen
innovaation eri
määritelmiä

**Demos Helsinki 2022:
Uusi toimiva palvelu, prosessi tai
strategia, joka etsii yhteiskunnan
tarpeisiin uusia ratkaisuja, jotka ovat
parempia kuin vakiintuneet vaihtoehdot.**

**Ne ovat sosiaalisia sekä päämääriltään
että keinoiltaan. Niitä voivat kehittää
julkisen, yksityisen ja kolmannen
sektorin toimijat, käyttäjät ja yhteisöt.**

Lähde: Demos Helsinki 2022: Selvitys sosiaalisten innovaatioiden ekosysteemin tilasta,
tarpeista ja mahdollisuuksista Suomessa.

Sosiaalisen
innovaation eri
määritelmiä

**Jalonen, H. 2023:
Uusi keksintö tai sen toimeenpano.
Vastaa sosiaaliseen tarpeeseen, johon ei
aiemmin ole kyetty vastaamaan.**

**Luonteeltaan systeminen alhaalta
ylöspäin toteutuva prosessi, jossa
useiden toimijoiden kokonaisuus löytää
uuden tavan toimia.**

Lähde: Jalonen, H. (2023) Sosiaalinen innovaatio – mitä, missä ja miten?

Sosiaalisen
innovaation eri
määritelmiä

**Mulgan et al. 2007:
Uusi idea, joka toimii sosiaalisten
tavoitteiden saavuttamisessa.**

**Kehittäjänä organisaatio, jolla on
sosiaaliset tavoitteet.**

**Tarpeen tilanteessa, jossa vanhat mallit
eivät toimi.**

Lähde: Mulgan et al. (2007) Social innovation: what it is, why it matters, how it can be accelerated

Sosiaalisen
innovaation eri
määritelmiä

**Murray, Caulier-Grice & Mulgan 2010:
Uusi idea, tuote, palvelu, toimintamalli,
joka vastaa sosiaalisiin tarpeisiin.**

**Luo uusia sosiaalisia suhteita tai
yhteistyötä. Tuottaa hyötyä
yhteiskunnalle ja lisää yhteiskunnan
toimintakykyä.**

Lähde: Murrey et al. (2010) The Open Book of Social Innovation

Sosiaalisen
innovaation eri
määritelmiä

**Social innovation database 2023:
Uusi tuote, palvelu tai toimintamalli
omassa toimintaympäristössään.
Eroaa aiemmasta tavasta saavuttaa
sosiaalisia tavoitteita tai kohteena uusi
sosiaalinen tavoite.
Luo uusia vuorovaikutussuhteita
kehittäjien ja käyttäjien välillä ja
vahvistaa tulevaisuudessa tarvittavia
kyvykkyyksiä.**

Lähde: EU (2023) Social innovation database

Sosiaalisen innovaation eri määritelmiä

Lähde: Tuckerman et al. (2023) Sustainable innovation policy

Esimerkkejä
sosiaalisista
innovaatioista
lastensuojelussa

Ensikoti Icehearts Kokemusasiantuntijatoiminta Neuvola Sekasin-chat ja Äitiyspakkaus

Lähde: Paju, Petri (4.4.2023) Blogi: Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa – on niitä!

Tiivistelmä

- Kaksi näkökulmaa sosiaalisia innovaatioihin:
- **Laaja: Systeminen toimintamallien**, rakenteiden ja näiden vuorovaikutusten samanaikainen **muutos**, jolla luodaan edellytyksiä tulevaisuuden hyvinvoinnille ja kestäväälle kehitykselle
- **Kapea: Uudet kumppanuudet, uudet palvelut ja toimintamallit, yksittäiset innovaatiot**
- **Sosiaalisten innovaatioiden kehittämiseen liittyvät** yhteiskehittäminen, palvelumuotoilun prosessi, palvelun käyttäjien ja ammattilaisten mukana olo, tutkimus- ja käyttäjätiedon hyödyntäminen, kokeilut, testaaminen, innovaatioportfoliot, yhdessä oppiminen, luovuus, rohkeus
- Sosiaalisten innovaatioiden **kehittäminen, käyttöönotto ja leviäminen** on pitkäjänteistä toimintaa

Esimerkkejä kansallisesta sosiaalisten innovaatioiden tutkimuksesta

Esimerkkejä kansallisesta tutkimuksesta

- Husso, K & Seppälä, E-O. (2008) **Kansallinen innovaatiojärjestelmä ja sosiaaliset innovaatiot**. Teoksessa Sosiaaliset innovaatiot ja hyvinvointivaltion muutos. Toim. J. Saari, Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto, 46-74.
- Heiskala, R. & Hämäläinen, T. (2004) **Sosiaaliset innovaatiot ja yhteiskunnan uudistumiskyky**. Edita Publishing Oy.
- Hämäläinen, H. (2008) **Sosiaaliset innovaatiot sosiaali- ja terveydenhuollossa**. Teoksessa Sosiaaliset innovaatiot ja hyvinvointivaltion muutos. Toim. Saari, J. Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry, 100-120.
- Saari, J. (toim.) (2008) **Sosiaaliset innovaatiot ja hyvinvointivaltion muutos**. Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto, 6-44
- Taipale, I. (toim.) (2017) **Sata innovaatiota Suomesta. Kuinka Suomesta tuli Suomi – poliittisia, sosiaalisia ja arkipäivän keksintöjä**.
- Taipale, V. & Hämäläinen, H. (toim.) (2007) **Mitä sosiaaliset innovaatiot ovat? Teoksessa Kertomuksia sosiaalisista innovaatioista**. Helsinki: Stakes, 6

Esimerkkejä kansainvälisestä sosiaalisten innovaatioiden tutkimuksesta

- Eseonu, T. (2022). **Co-creation as social innovation: Including ‘hard-to-reach’ groups in public service delivery.** Public Money & Management, 42(5). <https://doi.org/10.1080/09540962.2021.1981057>
- Evers, A., & Brandsen, T. (2016). **Social Innovations as messages: Democratic experimentation in local welfare systems.** In T. Brandsen, S. Cattacin, A. Evers, & A. Zimmer (Eds.), Social innovations in the urban context (pp. 161–180). Springer
- Grimm, R., Fox, C., Baines, S., & Albertson, K. (2013). **Social innovation, an answer to contemporary societal challenges? Locating the concept in theory and practice.** Innovation: The European Journal of Social Science Research, 26(4), 436–455.
- Hine, P. (2022). **Debate: The role of participatory arts within co-creation/ social innovation.** Public Money & Management, 42(5). <https://doi.org/10.1080/09540962.2021.1981640>
- Manzini, E. (2015) **Design, when everybody designs: An introduction to design for social innovation.** MIT Press.
- Moulaert, F., MacCallum, D., Mehmood, A., & Hamdouch, A. (Eds.). (2013). **The international handbook on social innovation: Collective action, social learning and transdisciplinary research.** Edward Elgar.
- Mulgan, G. (2006) **The Process of Social Innovation.**
- Mulgan, G., Tucker, S., Ali, R. & Sanders, B. (2007). **Social Innovation: what it is, why it matters, how it can be accelerated.** London: University of Oxford, Young Foundation.
- Sabato, S., Vanhercke, B., & Verschraegen, G. (2017). **Connecting entrepreneurship with policy experimentation? The EU framework for social innovation.** Innovation: The European Journal of Social Science Research, 30(2), 147–167

SOILA, lastensuojelun sosiaalisia innovaatioita - turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen rakentamassa

**SOILA, Sosiaaliset innovaatiot
lastensuojelussa -koordinaatiohanke
2/2023–31.12.2023 (1/2024 – 2027)**

thl.fi/soila

**Euroopan unionin
rahoittama**